

วิเคราะห์กระบวนการผลิต รูปแบบ และเนื้อหารายการ
“เก็บตก” สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

นางสาวนันทน์ภัท วัฒนางตุรพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0195-2

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**AN ANALYSIS OF THE PRODUCTION PROCESS, FORMAT AND
CONTENT OF “KEB TOK” ON TV CHANNEL 3**

Miss Nunnapas Wattanachaturaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0195-2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ วิเคราะห์กระบวนการผลิต รูปแบบและเนื้อหารายการ “เก็บตก” สถานี
โทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3

โดย นางสาวนันทน์ภัส วัฒนจตุรพร

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.วิภา อุดมฉันท

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์

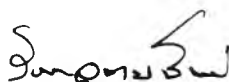
(รองศาสตราจารย์ จอมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

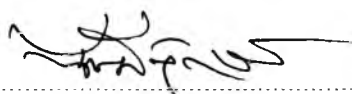
..... ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ วิภา อุดมฉันท)

..... กรรมการ

(อาจารย์ ธรรมเกียรติ กันอริ)

นันทน์ภัต วัฒนาศุภพร: วิเคราะห์กระบวนการผลิต รูปแบบและเนื้อหารายการ “เก็บตก สถานีโทรทัศน์
ไทยทีวีสีช่อง 3 (An Analysis of the Production Process, Format and Content of “Keb Tok” on TV
CHANNEL 3) อ.ที่ปรึกษา: รศ.วิภา อุตมฉันท, 127 หน้า ISBN 974-13-0195-2

การศึกษาวิจัยเรื่อง วิเคราะห์กระบวนการผลิต เนื้อหาและรูปแบบรายการ “เก็บตก” สถานีโทรทัศน์ไทยทีวี
สีช่อง 3 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษากระบวนการผลิต รูปแบบและเนื้อหารายการ “เก็บตก ช่วงระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2542
- วันที่ 31 มกราคม 2543 วิธีการศึกษา ใช้การวิจัยเชิงพรรณนาโดยทำการสัมภาษณ์ทีมงานผู้ควบคุมดูแลรายการ “เก็บตก”
ทั้งหมด

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการผลิต มีความสำคัญอยู่ที่ การคัดเลือกภาพข่าว เพื่อนำมาเสนอเป็นข่าว “เก็บ
ตก” สำหรับรูปแบบและเนื้อหานั้น พบว่า รายการ “เก็บตก แบ่งเป็นข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ และข่าวภูมิภาค ซึ่งทั้ง
หมดแบ่งออกเป็น 5 หมวด คือ ข่าวสังคม ข่าวบุคคลทางการเมือง ข่าวกีฬา ข่าวอาชญากรรม และข่าวเศรษฐกิจ โดย

1. ข่าวในประเทศมีข่าวบุคคลทางการเมืองที่ถูกนำมาเสนอเป็น “เก็บตก” มากที่สุด ซึ่งการนำเสนอเป็น
การล้อเลียนบุคคลสำคัญทางการเมือง โดยวิธีการล้อเลียนมักจะเป็นแบบ Satire คือ การล้อเลียนเชิงเสียดสี และมีการใช้ทั้ง
ภาพและเสียงเป็นเครื่องช่วยในการทำเทคนิคพิเศษ เพื่อให้ภาพปรากฏออกมาแล้วชวนขำขัน เนื่องจากบุคคลสำคัญทางการเมือง
เมืองต่างอยู่ในความสนใจของประชาชนรวมทั้งมีความสำคัญกับการบริหารประเทศ จึงดูเป็นจุดเด่นที่ถูกนำมาล้อเลียน
มากที่สุด

2. ข่าวต่างประเทศ มีข่าวสังคมที่ถูกนำมาเสนอเป็น “เก็บตก” มากที่สุด ซึ่งการนำเสนอจะเสนอข่าวที่
เป็นความแตกต่างทางประเพณีและวัฒนธรรมระหว่างชาวไทยกับชาวต่างชาติ ลักษณะสังคมความเป็นอยู่ของต่างประเทศ
รวมทั้งพฤติกรรมกรดำเนินชีวิตของชาวต่างประเทศ โดยวิธีการล้อเลียนมักเป็นแบบ Ironic คือ การล้อเลียนที่ทำให้คนดู
หัวเราะหรืออยู่ในคอก หรือยิ้มน้อยๆ มีการใช้ภาพเป็นส่วนสำคัญในการทำเทคนิคพิเศษล้อเพื่อให้เห็นติดตามชม

3. ข่าวภูมิภาค มีข่าวสังคม ข่าวกีฬาและข่าวบุคคลทางการเมืองอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกันในการถูกนำ
เสนอเป็นข่าว “เก็บตก” ซึ่งวิธีการนำเสนอจะเอาประเพณีท้องถิ่นที่แตกต่างจากประเพณีในเมืองหลวงมาทำเป็นข่าว โดย
วิธีการล้อเลียนในข่าวสังคมและข่าวกีฬามักจะเป็นแบบ Ironic ส่วนข่าวบุคคลทางการเมืองมักจะล้อเลียนโดยวิธี Satire
หรือ Caricature ซึ่งเป็นการล้อเลียนแบบเสียดสีที่มุ่งเน้นล้อสรีระของบุคคลต่างๆ

งานวิจัยเสนอแนะให้มีการศึกษาการตอบรับของผู้รับสาร การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยของรายการ “เก็บตก
การวิเคราะห์เปรียบเทียบเชิงเนื้อหาและรูปแบบของรายการ “เก็บตก” กับรายการอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน การวิเคราะห์
แนวโน้มรูปแบบรายการ “เก็บตก” ที่นี้จะนำเสนอทางวิทยุกระจายเสียง รวมทั้งศึกษาพัฒนาการของรายการ “เก็บตก” และ
รายการอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน

ภาควิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
สาขาวิชา..... การสื่อสารมวลชน.....
ปีการศึกษา..... 2543.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4285234928 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: PRODUCTION PROCESS/FORMAT/CONTENTS/TELEVISION NEWS/KEB TOK

NUNNAPAS WATTANACHATURAPORN: AN ANALYSIS OF THE PRODUCTION PROCESS, FORMAT AND CONTENT OF "KEB TOK" ON TV CHANNEL 3, THESIS ADVISOR: ASSO. VIPA UTAMACHAN, 127 pp. ISBN 974-13-0195-2

The purpose of this thesis is to study the production, form, and content of "Keb tok," televised from December 1, 1999 to January 31, 2000, using the descriptive research method. Everybody in the production team was interviewed.

It was found that the production focuses on the selection of news clips to be presented in the program and that, as to form and content, "Keb tok" can be classified into local news, international news, and regional news featuring five categories: social news, political celebrity news, sports news, criminal news, and economic news. The details are as follows:

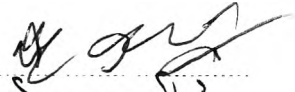
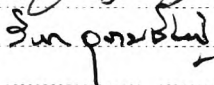
1. Local news mostly features news about political celebrities who are teased usually in the style of satire, i.e. using sarcasm and parody. Special techniques are used to make the news clips and sounds amusing. As political celebrities are of interest to the general public and play an important role in governing the country, they seem to be the group most commonly teased on the program.

2. International news mostly features social news where the distinctions between Thai and foreign traditions and cultures, and the characteristics of foreign societies and lifestyles are presented and mocked usually in the style of irony, i.e. expressing the meaning by saying the direct opposite in order to be amusing. Special techniques are used to make the news clips attractive to the viewers.

3. regional news features social news, sports news, and political celebrity news almost equally, Regional traditions that are different from Bangkok traditions are presented usually in the style of irony for social and sports news and for the political celebrity news usually in the style of satire or caricature, i.e. exaggerating certain physical traits and characteristics of a person in order to ridicule.

The suggested research topics are the response of the viewers, the analysis of the strong and weak points of "Keb tok" the analysis and comparison of the form and content of "Kebtok" with those of other programs of a similar nature, the analysis of trends of the form of "Kebtok" for radio broadcast, and the study of the development of "Kebtok" and other programs of a similar nature.

Department ..... Mass Communication .....
Field of study ..... Mass Communication .....
Academic year ..... 2543 .....

Student's signature ....
Advisor's signature ....
Co-advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

ความสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยอาศัยอุปการคุณของคณาจารย์ที่ผู้วิจัยเคารพนับถือ แห่งภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังจะขอจารึกนามไว้เป็นเกียรติ ณ ที่นี้ และต้องขอกราบขอบพระคุณ

1. รศ.วิภา อุดมฉันท อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ท่านกรุณาชี้แนะตักเตือนขัดเกลาสำนวนวิทยานิพนธ์ รวมทั้งยังให้ความเอาใจใส่ ดูแลให้กำลังใจ ในขณะที่ผู้วิจัยเกิดความท้อแท้ หดห่อใจในการทำวิทยานิพนธ์ จนวิทยานิพนธ์เล่มนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

2. รศ.ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และหัวหน้าภาควิชาการสื่อสารมวลชน ที่กรุณาแนะนำ อบรม ให้ความเอื้ออาทร และคำอธิบายอันทรงคุณค่า

3. อ.ธรรมเกียรติ กันอริ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่เมื่อผู้วิจัยส่งวิทยานิพนธ์ให้ท่านตรวจทาน ท่านจะกรุณาตรวจทานให้และชี้แนะตอบกลับมาเป็นอย่างดี ซึ่งท่านถือเป็นกำลังใจอันสูงสุดของผู้วิจัย ในการแก้ไขข้อบกพร่องของวิทยานิพนธ์นี้ไปได้ด้วยดี

4. รศ.ดร.กาญจนา แก้วเทพ อาจารย์ผู้สอนผู้วิจัย ถึงแม้ท่านจะไม่ได้อยู่ที่ประเทศไทย ในขณะที่ผู้วิจัยทำการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ แต่ท่านก็เป็นอาจารย์ที่ผู้วิจัยเคารพรัก และเต็มไปด้วยความเมตตา ชี้แนะ ในการเริ่มต้นทำโครงร่างงานวิจัยให้ออกมาเป็นรูปร่างได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เพื่อนผู้วิจัย คุณชยุตม์ เหมจักร ที่แนะนำหัวข้อวิทยานิพนธ์ให้ผู้วิจัยด้วยความเต็มใจ และจริงใจ

ขอขอบคุณ คุณอนุชา สังข์กุล, คุณสมชัย กัตถุญญตานันท์ และคุณสมเดช สันติประชา ที่ให้ความร่วมมือในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

และขอขอบคุณ น้องวรา วัฒนาจตุรพร และน้องอารดา อินแสง ที่ให้ความคิดเห็น รวมทั้งช่วยกันแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

และท้ายที่สุด และสำคัญที่สุดคือ บิดา มารดา พ่อไกรสร วัฒนาจตุรพร แม่วันจิตต์ วัฒนาจตุรพร ที่ให้เวลา กำลังใจยามที่ผู้วิจัยเกิดความรู้สึกเหน็ดเหนื่อย ท้อแท้ และความคิด และเดือนสติเป็นอย่างดีเยี่ยม ซึ่งผู้วิจัยจะไม่ลืมบุญคุณไปตลอดชีวิต

นันทน์ภัส วัฒนาจตุรพร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฎ
บทที่ 1	
บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
ปัญหานำวิจัย	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ข้อสมมติฐานการวิจัย	3
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามศัพท์	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2	
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดการจัดประเภทรายการโทรทัศน์ของ Garry Whannel (1992)	6
แนวความคิดเกี่ยวกับข่าว	8
แนวความคิดเกี่ยวกับคุณค่าข่าวและการประเมินคุณค่าข่าวโทรทัศน์	13
แนวคิดเรื่องตรรกะของเรื่องตลก	17
แนวคิดเรื่องความสำคัญของการศึกษาเรื่องเสียงหัวเราะและอารมณ์ขัน	20
แนวความคิดเรื่องการนำข่าวมาปรับเปลี่ยนเป็นบันเทิง	21
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26

สารบัญ (ต่อ)

		หน้า
บทที่ 3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	29
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 4	ประวัติความเป็นมาของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.....	31
	กำเนิดและพัฒนาการของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.....	31
	วัตถุประสงค์และนโยบายของสถานีโทรทัศน์ช่อง 3.....	35
	การพัฒนาของฝ่ายข่าวช่อง 3.....	37
บทที่ 5	การวิเคราะห์รูปแบบและเนื้อหาของรายการ “เก็บตก”.....	42
	ที่มาของรายการ “เก็บตก”.....	42
	โครงการรายการซีพจรข่าว 3.....	43
	กระบวนการผลิตรายการ “เก็บตก”.....	44
	การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการ “เก็บตก”.....	46
	- กระบวนการคัดเลือกภาพข่าวเพื่อนำมาเสนอเป็นรายการ “เก็บตก”.....	46
	- การศึกษาถึงกลวิธีในการสร้างอารมณ์ขัน.....	47
	การพิจารณาเก็บตกในแง่ “คุณค่าของความเป็นข่าว”.....	50
	ประเภทของเนื้อหาของรายการ “เก็บตก”.....	55
	รูปแบบการนำเสนออารมณ์ขันในรายการเก็บตก.....	80
	การ์ตูนผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน.....	89
	กระบวนการผลิตและขั้นตอนในการผลิตการ์ตูนผู้ใหญ่มากับทุ่งหมาเมิน.....	91
	ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในทุกขั้นตอนกระบวนการผลิต.....	93
คำคม ข้อคิดท้ายรายการ “เก็บตก”.....	96	
บทที่ 6	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	97
	1. ในการศึกษาถึงกระบวนการผลิตของรายการ “เก็บตก”.....	97
	2. ในการศึกษาถึงรูปแบบของรายการ “เก็บตก”.....	99

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. ในการศึกษาถึงเนื้อหาของรายการ “เก็บตก”	101
ข้อเสนอแนะ	104
รายการอ้างอิง	105
ภาคผนวก	107
ภาคผนวก ก. สคริปต์รายการเก็บตก	108
ภาคผนวก ข. แนวคำถามที่จะใช้ในการสัมภาษณ์ คุณอนุชา สังขกุล กับทีมงานผลิตรายการเก็บตก	111
ภาคผนวก ค. บทสัมภาษณ์ นายอนุชา สังขกุล บรรณาธิการรายการเหตุบ้าน การเมือง ผู้ควบคุมการผลิตรายการเก็บตก สถานีโทรทัศน์ ไทยทีวีสีช่อง 3 19 ธันวาคม 2542 และ 17 เมษายน 2543	113
ประวัติผู้วิจัย	127

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประเภทของข้าวตามเนื้อหาที่มีความสัมพันธ์กับเวลา.....	9
2	โครงสร้างรายการซีพจรข้าว 3.....	43
3	จำนวนและร้อยละของเทคนิคด้านภาพของรายการ “เก็บตก”.....	48
4	จำนวนและร้อยละของเทคนิคด้านเสียงของรายการ “เก็บตก”.....	49
5	จำนวนและค่าร้อยละของข้าว “เก็บตก” เฉพาะที่เป็นข้าวการเมืองจำแนกตาม ความเกี่ยวข้องกับบุคคลสำคัญทางการเมือง.....	52
6	ประเภทของข้าวในรายการ “เก็บตก”.....	56
7	ประเภทของข้าวที่นำมาเสนอให้เป็น “เก็บตก” จากข้าวในประเทศ.....	57
8	ประเภทของข้าวที่นำมาเสนอให้เป็น “เก็บตก” ที่นำมาจากข้าวต่างประเทศ.....	64
9	ประเภทของข้าวต่างๆที่นำมาเสนอให้เป็น “เก็บตก” ที่นำมาจากข้าวภูมิภาค	71

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	การจัดแบ่งประเภทรายการโทรทัศน์ของ Garry Whannel (1992).....	7
2	โครงสร้างของรายการเก็บตก.....	44
3	ขั้นตอนกระบวนการผลิตรายการ “เก็บตก”.....	45
4	แสดงกระบวนการผลิต.....	92